

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič vst. a Din 2.-, do 100 vst. a Din 2.50, od 100 do 300 vst. a Din 3.-, večji inserati petič vst. a Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisati se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 3123, 3125, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

S 1. MARCEM BO NEMČIJA PREVZELA OBLAST V POSAARJU

Svet Društva narodov bo o tem danes definitivno sklepal — Pogoji, ki jih mora pred prevzemom oblasti izpolniti Nemčija

Pariz, 17. januarja. d. Današnji jutranji posvečajo glavno pozornost likvidaciji posaarskega vprašanja in diplomatskim pogajanjem, ki jih vodijo v Ženevi. Listi se nadejajo, da bo svet Društva narodov sprejel na svoji današnji seji končne sklepe o izročitvi Posaarja Nemčiji. Po mnenju pariških listov bo Posaarje prešlo v pristojnost Nemčije dne 1. marca. Med pogoji, ki jih bo treba izpolniti pred združitvijo Posaarja z Nemčijo, navajajo listi tudi porušenje neklih železniških prog v Posaarju, ki so strateškega pomena. »Petit Parisien« in drugi listi pa mislijo, da bo Nemčija po vsej priliki odklonila to zahtevo, ker so te železniške proge važne za posaarsko industrijo. Vrh tega bo treba porušiti tudi nekatere druge objekte v Posaarju. Po čl. 42 in 43 versajske mirovne pogodbe spada Posaarje med tiste kraje, kjer mora Nemčija demilitarizirati svoje meje proti Franciji.

Demilitarizacija Posaarja

Pariz, 17. januarja. r. Listi z zadovoljstvom naglašajo, da se približuje posaarsko vprašanje končni rešitvi.

»Matin« trdi, da bo Nemčija po vsej priliki priznala demilitarizacijo Posaarja, ki je tudi po mnenju »Echo de Paris« sedaj tembolj potrebna, ker se Nemčija čedalje bolj javno oborožuje. Da ne prizadevanje občutljivosti Nemčije, demilitarizacije ne bodo izrecno omenili v uradnem poročilu odbora trojice o sklepih sveta Društva narodov. Pač pa jo bo omenil francoski zunanji minister Laval v govoru, s katerim bo izjavil, da Francija sprejme sklepe sveta Društva narodov.

»Ouvre« pravi v zvezi s sklepom o ureditvi posaarskega vprašanja, da mnoge države zdaj ne pritiskajo več na to, naj bi se Nemčija vrnila v Društvo narodov. Vse kaže, da se za povratek Nemčije v Ženevo zdaj zavzemajo samo Velika Britanija in nekatere skandinavske države.

»Tribune des Nations« priobčuje članek bivšega ministrskega predsednika Paul Boncourja, ki pravi, da bi Društvo narodov grešilo proti svoji časti, če se ne bi zavzelo za življenje in svobodo tistih, ki so se o priliki posaarskega plebiscita izpostavili za Društvo narodov in glasovali za status quo.

V »Ouvreau« piše bivši predsednik vlade Daladier o plebiscitu v Posaarju in pravi, da je nedeljsko glasovanje okrepilo položaj Hitlerja. Prve dokaze svoje volje do miru pa bo Nemčija dala s tem, da ne bo izvajala proti manjšini v Posaarju nobenega nasilja. Svojo miroljubnost mora sedaj Nemčija dejansko dokazati.

Po poročilu današnjih jutranjnikov računajo francoske obmejne oblasti, da število beguncev iz Posaarja ne bo preseglo 10.000. Po potrebi bodo zanje zgradili posebna begunska taborišča.

Carinska meja med Francijo in Posaarjem

Pariz, 17. januarja. AA. »Echo de Paris« poroča iz Metza, da so oblasti izdale ukrepe za prenos francoske carinske meje, ki je po določbah versajske pogodbe ves čas 15-letnega provizorija v Posaarju obsegala tudi to ozemlje. Blago iz Posaarja pa bodo puščali v Francijo brez carin do formalne izročitve Posaarja Nemčiji.

Braun ne sme v Švico

Pariz, 17. januarja. AA. Med begunci iz Posaarja je tudi vodja svobodne fronte Max Braun. Nameraval je odgovoriti v Ženevo, toda švicarska vlada mu je prepovedala prestop v Švico.

Grozilna pisma nezadovoljnejšev

Pariz, 17. januarja. AA. Havas poroča iz Saarbrücka, da je član vladne komisije za notranje posle Heinburger dobil služben dopis združenih posaarskih socialistov in komunistov, ki mu priporočajo, naj na mah odstopi in zapusti Posaarje. Opozarjajo ga dalje, da je njegovo življenje v nevarnosti.

Stališče Anglije

Pariz, 17. januarja. AA. Po poročilih iz Londona so proučili na včerajšnji seji angleške vlade diplomatski položaj v Evropi.

V zvezi s tem poroča Havas iz Londona, da tamkaj naglašajo, da sedaj pogajanj z drugimi državami ne bo mogoče voditi, če se Velika Britanija in Francija prej ne sporazumeta o glavnih političnih smernicah svojega bodočega dela. Ta skupnost je potrebna vse dotlej, dokler se Nemčija ne vrne v Ženevo, dokler evropske države ne sprejmejo enotne razorožitvene konvencije in si ne zagotovijo medsebojne varnosti. Pri pogajanjih z drugimi državami, pravi Havas dalje, bodo morale po mnenju londonskih krogov sodelovati tudi Italija, Sovjetska Rusija in Mala antanta.

Poljska

se približuje Franciji

Francosko-italijanski sporazum je znatno izpremenil stališče Poljske, ki tudi vzhodnega pakta ne odklanja več

Pariz, 17. januarja. AA. Neki jutranji trde, da zadnji razgovori med francoskim zunanjim ministrom Lavalom in poljskim ministrom za zunanje zadeve Beckom še niso privedli do končnih sklepov. Minister Beck je naglašal Lavalu, da je francosko-italijanski sporazum naletel na veliko zanimanje na Poljskem in da se nekateri poljski krogi vprašujejo, ali kaže po tem sporazumu skleniti še poseben vzhodni pakt.

»Petit Parisien« pa poroča drugače. Po poročilu tega lista je poljski zunanji minister izjavil Lavalu, da po sklenitvi francosko-italijanskega sporazuma Poljska nima več tistih razlogov, zaradi katerih se je pominjala pristopiti k vzhodnemu paktu.

»Ouvre« takisto poroča, da je Poljska pripravljena pristopiti k vzhodnemu paktu, ker ga zdaj spravlja v materialno zvezo s francosko-italijanskim sporazumom. Poljska želi, naj se iz

Dunaj, 17. januarja. AA. Korbiro poroča: Med včerajšnjim rednim sprejemom diplomatskega zbora v zunanjem ministrstvu sta francoski in italijanski poslanik uradno obvestila zunanjega ministra Berger-Waldenega o sklenitvi rimskega sporazuma med Francijo in Italijo. Zunanji minister Berger-Waldenegg je sredi odpotoval v Ženevo.

Nemška in francoska mladina za sodelovanje

Berlin, 17. januarja. d. Vodja francoske mladinske organizacije je poslal vodstvu nemške državne mladinske organizacije brzojavko, v kateri izraža željo, da bi bilo francosko-nemško sodelovanje slično prijateljstvu obeh mladinskih organizacij. Vodstvo nemške mladinske organizacije se je zahvalilo za to izjavo, pri čemer je poudarilo svojo radost, ker so bile z odločitvijo 13. januarja še bolj utrjene podlage nemško francoskega mladinskega dela.

vzhodnega pakta odstranijo določbe o medsebojni pomoči.

Tudi »Journal« naglašajo, da je francosko-italijanski sporazum znatno olajšal sklenitev vzhodnega pakta.

»Echo de Paris« pa je zabeležil, da namerava Francija ponuditi Nemčiji in Poljski, da pristopita k vzhodnemu paktu kot častni članici. V tem primeru bi Nemčija in Poljska prevzeli obveznosti, kakršne so prevzele države, ki so podpisale Briand-Kelloggov pakt.

Pariz, 17. januarja. AA. Današnji »Journal« poroča, da je Francija že prevzela posredovalno vlogo in da skuša zblížiti Poljsko in Češkoslovaško. To posredovanje, pravi list dalje, je po rimskih sporazumih znatno olajšano. Zunanji minister Laval je koristi teh sporazumov že pojasnil zunanjemu ministru Poljske Becku. Laval je pri tej priliki ugotovil, da Beck soglaša z njegovimi naziranj.

Osemnajst milijard za vojaške svrhe

Novi italijanski proračun — Mussolini vodi že 8 ministrstev — Povečanje izdatkov za vojaška ministrstva

Rin. 1. januarja. k. Italijanski ministrski svet je na svoji včerajšnji seji sprejel celotno zakonski načrt in uredb, med katerimi sta najvažnejša načrt proračuna za poslovno leto 1935/36 in uredba o skupni vrhovni upravi v doslej ločenih dveh vzhodnih afriških kolonijah Eritreji in Somaliji.

Obe koloniji se postavita pod skupni »visoki komisariat«. Za visokega komisarja je bil danes imenovan dosedanj minister za kolonije de Bono, ki je podal ostavko na svojo ministrsko funkcijo. Kolonialno ministrstvo je prevzel ministrski predsednik Mussolini, ki je vodil doslej poleg ministrskega predsedstva tudi že ministrstva za zunanje in notranje zadeve, za korporacije ter ločena ministrstva za vojsko, mor-

narico in letalstvo. Mussolini vodi torej sedaj že 8 resorov.

Novi državni proračun za poslovno leto 1935/36 določa izdatke 17.988 milijonov dohodkov (326 milijonov več kot lani) in 19.645 milijonov izdatkov (991 milijonov manj). Proračunski primanjkljaj znaša 1657 milijonov. Znižani so proračuni vseh ministrstev razen ministrstva za kolonije, mornarico in letalstvo. Skupni proračun izdatkov v vojaške svrhe se je povečal za 148 milijonov lir. Proračun za ministrstvo vojske znaša 2459 milijonov (lani 2521), za mornarico 1265 (1185), za letalstvo 840 (710). Izdatki v vojaške svrhe presegajo 23 odst. celokupnega državnega proračuna (približno 18 milijard dinarjev).

Nova poljska ustava

Varšava, 17. januarja. AA. Senat je sprejel načrt nove ustave. Načrt ne omenja več besedice republika. Razen tega so iz stare ustave odpadale odredbe, ki se nanašajo na državljanske pravice. Te so na novi ustavi močno omejene. Volitve se bodo vršile po proporcionalnem sistemu.

Francoski parnik nasedel

Pariz, 17. januarja. AA. Veliki francoski prekomornik »La Fayette« je zaplul na plitvino pri samem izhodu iz haverskega pristanišča. Pristaniško ravnateljstvo mu je poslalo na pomoč več vlačicev.

Velik proces na Dunaju

Dunaj, 17. januarja. AA. »Weltblatt« poroča, da bo februarja meseca razprava proti večji skupini republikanskega »Schutzbunda« zaradi veleizdaje. Te obtožnice so prejeli že pred februarjskim ustanovnim socialnih demokratov. Preiskavo pa so zaključili šele pred dnevi. Razprava bo trajala nekaj dni.

Sofijski »Slovo« ustavljeno

Sofija, 17. januarja. AA. Ravnateljstvo za družabno obnovo je ustavilo sofijski list »Slovo« za tri dni. V svojem odloku pravi, da je izrekel ustavitelj, ker je list sistematično izpiskoval njegove odloke.

Opozorilo javnosti

Banska uprava razglasa:

Zadnje čase se je dogajalo, da so ponekod znane ali neznanе osebe, bodisi zlonamerno, iz objesti ali radi lastne koristi kvarile javne telefonske napeljave, kakor poškodovale odnosno odnašale telefonske žice, izolatorje, drogeve in podobno.

Skoda, ki je bila s tem prizadeta, ni bila zgolj materialna. Moten odnos onemogočen je bil s tem redem telefonski odnosno telegrafski promet, vsled česar je zamogla utrpeti tako država kot zasebniki tudi največjo, nedoodelno škodo. V kolikor so bile ponekod poškodovane telefonske linije žandarmerije, je bilo na ta način prizade-

to poslovanje v področju javne varnosti.

§ 209. k. z. in § 77. zakona o pošti, telefonu in telegrafu predvideva za krivca najstrožjo kazensko in popolno odškodninsko odgovornost. V kolikor pa storilec ne bi bilo moči izslediti, je v smislu zadnje citiranega zakonitega določila lahko subsidiarno obvezana k povračilu škode tudi občina, odnosno preko te občani sami.

Ne glede na to, da torej že javni interesi sami zahtevajo, da se onemogočijo nadaljnji taki slučaj ali da se vsaj krivci brezpogojno izsledijo in kaznujejo, je torej v bitnem interesu vsakega posameznika, da svojestransko deluje v tem cilju.

Snežni zameti po državi

Ljubljanski brzovlak je šele sinoči z 12 urno zamudo prispel v Beograd — Vsi potniki so zdravi — Velike ovire zaradi snega

Beograd, 17. januarja. r. Danes že tretji dan neprestano sneži in snežni zameti postajajo vedno hušji. Prometno ministrstvo je odredilo, da mora vse razpoložljivo delavstvo sodelovati pri čiščenju prog, po potrebi pa naj se namejejo tudi brezposelni, da bi se mogel čimprej obnoviti normalen promet. Beograd je bil včeraj do 15. ure odrezan od zunanega sveta. Šele ob 15.30 je privedel v Beograd Simplon orient ekspres, ki bi moral normalno priti že ob 7.30 zjutraj. Ljubljanski brzovlak, ki je običaj pri Golubincih, so rešili iz snežnega oklopa šele pozno popoldne ter je prispel v Beograd namesto ob 6.50 zjutraj ob 19.35 zvečer. K sreči je imel strojevodja dovolj premoga ter je kuril vagon, dokler ni prispela pomoč, tako da potniki niso trpeli mraza. Pri vlaku je bil tudi jedilni voz, tako da so se mogli tudi okrepčati. Kljub temu pa je bilo jetništvo v zasneženem vlaku skrajno neprijetno in so potniki dokaj

utrujeni prispeli v Beograd. Vsi pa so zdravi. Tudi danes so nastali na tej progi snežni zameti, toda ker je na razpolago dovolj delavcev in ker snežni plugi neprestano vozijo po progi, ni prišlo do zastoja, dasi imajo vlaki tudi danes po več ur zamude. Hušji je položaj na progi Beograd-Niš. V predelu Paracin-Zaječar so običajali v snegu trije vlaki in so jih rešili šele po celodnevem naporu. Na tej progi so največji snežni zameti ter je sneg na dveh mestih zatpal celo delavce, ki so čistili progo. Komaj so jih rešili. Na progi Sarajevo-Mostar je železniški promet dočela ustavljen. Vojaki, ki so se vračali z dopusta, so morali ostati v Sarajevu, ker ne morejo dalje. Več vojakov je običajalo v snegu in jih pogrešajo. Vojaske oblasti so poslane posebne oddelke, da jih poiščejo, a ves trud je bil dosedaj zaman. Najbrž so zmaznili. Po nekaterih progah je toliko snega, da vozijo vlaki komaj po 7 km na uro.

Jevtić v Ženevi

Ženeva, 17. januarja. r. Davi je prispel sembo inoslovenski ministrski predsednik g. Jevtić. Na kolodvoru so ga pričakovali ministri Male antante in Balkanske zveze. Dopoldne so imeli sejo Balkanske zveze, popoldne pa konferenca Male antante.

Novi šolski nadzorniki

Beograd, 17. januarja. Z odlokom prosvetnega ministra so postavljeni za šolske nadzornike za srez Brežice Fran Bernetič, Doljna Lendava Matej Mikuz, Gornji grad Josip Korban, Kamnik Anton Arigler, Smarje pri Jelšah Anton Fink, Ljubljana-okolica zapadni del Anton Skuli, dosedaj vršilec dolžnosti nadzornika ter za srez Črnomelj-Metlika Anton Radinja, učitelj v Kraški, Krško Ivan Horvat, učitelj v Ihanu, Murska Sobotna Josip Velnar, učitelj v Murski Soboti, Novo mesto Ciril Vizjak, učitelj v Pretni, Radovljica Rajko Gradnik, učitelj na Bledu.

Vladna kriza v Španiji

Madrid, 17. januarja. AA. Predsednik vlade Lerroux je povabil sefe strank, ki so tvorili radikalni dosedanje vladno večino, na skupno posvetovanje. Govorili so o rekonstrukciji dosedanje vlade. Sklenili so, naj predsednik vlade predloži predsedniku republike predlog o rekonstrukciji vladi, nato pa poroča predstavnikom strank na prihodnji konferenci.

Mascagnijev uspeh

Berlin, 17. januarja. AA. DNB poroča iz Milana, da so sredi na tamošnji »Scali« predvajali novo Mascagnijevo opero »Neron«. V prepolnem gledališču je bilo veliko število uglednih osebnosti. Skladatelj Mascagni je osebno dirigiral svojo novo opero in žel vzhodno odobravanje. Umetniški krogi soglašajo v tem, da je ta predstava brez dvoma najpomembnejši dogodek sedanjega milanske gledališke sezone.

Trockega obtožujejo

London, 16. januarja. AA. »Daily Express« javlja, da je moskovska vlada poslala v Pariz posebnega kurirja, ki naj izroči francoski vladi dokaz o krivdi Trockega pri umoru Kirova. Vse kaže, da je bivši vodja rdeče vojske sodeloval tudi pri propagandi v Rusiji proti sedanjemu režimu in da je pozival prebivalstvo, naj se upre sedanjim sovjetskimi voditeljem.

Vremenski pregled

Ljubljana, 17. januarja. JZSS je davi prejel naslednja vremenska poročila po stanju od 16. t. m.

Pokljuka: —4, jasno, veter severovzhodnik, na podlagi 20 cm zapadlo 15 cm pršica, smuka prav dobra, skakalnica uporabna.

Krvavec: —9, jasno, solnce, veter sever, na podlagi 40 cm snega, smuka dobra, prenočišča na razpolago.

Pusti rovt nad Jesenicami: —10, v dolini ni snega, v višini 1000 m 10 cm snega, v višini do 1500 m 20 cm snega, sneg mestoma spihan, jasno, veter zapaden, smuka v višjih legah dobra.

Blake: —14, jasno, vzhodnik, 20 cm snega snega brez podlage, smuka dobra.

Sodražica: —14, jasno, veter severozahoden, 40 cm pršica, smuka dobra, na Travnici gori idealna.

TELEFONSKA POROČILA DANES

Kranjska gora: —8, barometer pada, se je pooblačilo, mirno, 5 cm pršica, na Vrščici in Krnici 1 m pršica.

Rateče-Planica: —8, barometer pada, se je pooblačilo, mirno, 8 cm pršica, v Tamarju 40 cm pršica.

Bled jezero: —6, jasno, mirno, snega ni.

Boh. Bistrica: —6, se je pooblačilo, nizka megla, snega ni.

Polzevo: —10, jasno, pršica 40 cm, smuka prvovrstna.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za jutri: Pretežno oblačno, najbrž bo snežilo. temperatura bo nekoliko padla.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 17. januarja. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 15.135, Newyork 310.25, Bruselj 72.175, Milan 26.40, Madrid 42.20, Amsterdam 208.85, Berlin 123.90, Dunaj 57.40, Praga 12.915, Varšava 58.25, Bukarešta 3.05.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2309.63 — 2320.99, Berlin 1366.60 — 1377.40, Bruselj 798.16 — 802.10, Curih 1105.85 — 1111.35, London 166.98 — 168.58, Newyork 3403.30 — 3421.56, Pariz 225.37 — 226.49, Praga 142.74 — 143.60, Trst 291.47 — 293.87 (premijsa 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kiliringu 8.10 do 8.20.

Frank Heller:

Sibirski brzovlak

ROMAN

— Hahahahaha, — se je zakrohotal dolgolasi mož in Gerdt Lyman je takoj spoznal plamen v njegovih očeh. — Če sem norec, vprašuješ? Premenejši sem od tebe. Ali bi si znal ti tako pomagati tam gori? Ali znaš igrati vlogo častnika? To je bil edini način, kako priti iz igralnice. Ali bi bil znal storiti to? Tam gori sem bil sam proti množici ogorčenih ljudi, in vendar sem prišel srečno ven, tu te imam pa na samem in zdaj...

Gerdt Lyman je globoko dihnil, da bi mogel od groze zakričati. Zdelo se mu je, da že čuti blazine prste okrog grla in to pot ga je zadavilo, to mu je bilo jasno. Zgodilo se je pa nekaj čisto drugega. Blazine je odprl vrata enega izmed zastavljanih kioskov, podobnih spovednici, potisnil ga je vani in zaprl vrata. V treh opičih sekundah se je prerinil skozi množico radovednežev v veži in izginil.

Ob mizi v tajištvu je zrl tajnik izbuljenih oči za njim. Gerdt Lyman je pa gledal ves iz sebe bradača, ki ga je vprašal, kaj hoče zastaviti, in ga opozoril, da je treba plačati obresti za deset tednov vnaprej.

Nekaj sto metrov od kazine je zrl Jakob Isocki ves iz sebe na moža, ki je bil, kakor se je zdelo, padel z neba. Lik orel je bil privihral izpod neba. Jakob Isocki je bil že napol poti domov in žepe je imel nabasane z bankovci in z zlatom — zlatom! Ves srecen, da mu ne bo treba več pisati optimističnih člankov, se je že veselil, da bo lahko zvečer jedel dobro ritualno jed. Smeje se je ustavil na vogalu mrčne Mariengasse, da bi prešel bankovce — zakaj bi tega ne storil? Na ulici se ni bal napada. Bil je poštenjak, ki je vestno izpolnjeval zakone.

Trideset tisoč so bili dobili z njegovim sistemom in pol milijona dobi za zlato, ki ga je bil menjal. To je bil srecen dan! Naenkrat so pa stisnili Jakoba Isockega za roko strašni kremplji, orlovski kremplji, železni kremplji in osoren glas mu je zašepetal na desno uho:

— Torej to je bil tvoj sistem! Jaz ti dam denar, da bi igral, ti dobiš, potem pa ko me napade tuj človek, jo popihaš z vsem pripranim denarjem! To je bil tvoj sistem. Hotel si me seznaniti s svojim sistemom — orlovski kremplji so stisnili grlo Jakoba Isockega, — in jaz sem se ga naučil. Zdaj ti pa vzamem bankovce. Železni kremplji so pobrali Jakoba Isockemu bankovce iz žepov — no, no, nikar jih ne drži tako krepko. Bankovci se radi

pretrgajo. Gorje tvojemu vratu, če se bankovci pretrgajo! Tako, zdaj je vse v redu, zdaj lahko zopet dihaš, toda svarim te, nikar ne kriči! Samo ne kriči nikar! — Zdaj pa vzamemo še zlato. Kje je moja vrečka? No, no, nikar se ne zvijaj, saj te bo samo vrat bolel, če ne boš mirno stal. Mar ni res? Tako, zdaj je vse v redu. Saj boš menda razumel, če govorim s teboj pametno. Tu je moja stara vrečka. Dva tisoč ni mnogo, toda zate je še preveč. Kakšen svet je to? Nepoštenost, nepoštenost, nepoštenost!

To rekoč je izginil mož, ki je bil padel z neba. Še prej je pa pahnil Jakob Isockega v tmajev plot.

II.

Pozno tistega večera je sedel visok mož upognjenega hrbta v vrtni kavarni v položaju, ki bi ga najlažje označili z izrazom iz vede, ki jo je sam študiral: manodepresija. Jedel je obložene kruhke in naročil je pet čašic konjaka, pa tudi to ni zadostovalo, da bi pozabil na neprosto voljni poset zastavljanih in na vrsto zopernih pojasnih radovednemu ravnatelstvu.

In naenkrat je bila krivičnost, ki ga je bila zadela, znova obujena. Pripogibač se postava se je pojavila pri njegovi mizi, rekoč:

— Oprostite, ali niste bili vi tisti, ki je obdožil nekoga v igralnici, da je vas okradel?

Gerdt Lyman je planil pokonci.

— Gromska strela, kaj vas pa to briga? Kdo ste?

Postava se je ponižno odkrila, da se je prikazala plešasta glava in obokan obraz.

— Isocki sem, doma iz Lvova. Jaz sem tisti, ki...

— Torej ste vi igrali po njegovem sistemu? Bili ste tako začuden, ko ste dobivali. Kam ste pobegnili z njegovim denarjem?

Plešec je zardel. Sedel je za mizo, ne da bi bil povabljen.

— Začuden? Kaj pa mislite? Moj sistem je zanesljiv. Da bi bil pobegnil z njegovim denarjem? Mar nismo dobili tega denarja po mojem sistemu?

— Toda kam ste pobegnili z njim?

— Zdi se mi, — je dejal Jakob Isocki očitalo, — da vi morate vi, ki ste trdili, da je vas okradel, govoriti drugače. Ta čas, ko sem se vračal domov, me je lopov napadel in mi ukradel vse! Vse, vam pravim. Trideset tisoč mark, ki sem jih bil priigral, in dva tisoč mark, ki sem jih bil menjal. In pogledajte mojo obleko. Veljala je štiri tisoč mark, on me je pa porinil v tmajev grm.

— Dva tisoč zlatih mark, — je ponovil Gerdt Lyman, — kje ste jih pa menjali? Ali jih je vam menjal on?

Z glavo plačana zaušnica

Parmski vojvoda Karel III. je bil umorjen, ker je pri-sofil svoji ženi zaušnico

Konec nasilne in korumpirane vlade mladega vojvode Karla III. Parmsko-Bourbonskega je storilo po trdnem prepričanju takratnega prebivalstva parmske vojvodine bodalo najetega morilca. Vojvoda je plačal z glavo zaušnico. Ta vladarček, ki je prišel na vlado šele leta 1849., je bil nepoboljšljiv lahkoživec, vsaka ženska mu bila dobra. Njegova žena Luisa Maria, vnukinja francoskega kralja Karla X., je bila visoko naobražena in širokogrudna, znala je zatisniti eno oko ali pa tudi obe očesi nad možovo razuzdanostjo. Vojvoda je menjal ljubice kakor rokavice.

Bil pa ni samo razuzdan, temveč tudi nasilen, krut in neotesan. Nekoga dne je sporočil svoji ženi, da jo bo na prvi dvorni svečanosti predstavil dami, ki je bilo takrat o nji splošno znano, da je njegova najdražja ljubica. Vojvodinja je minila potrpežljivost in odločno se je zavarovala proti novi brezobzirni žalitvi. Zakonca sta se hudo sporekla in ko se je vojvodinja primerno ostro izrazila o nesramni moževi ljubici, ji je vojvoda prisolil zaušnico. Luisa Maria je ostrmela in nekaj časa sploh ni mogla spregovoriti. Končno je pa dejala hladno: »Charles, c'est trop.« in dostojanstveno je odšla.

Čez nekaj dni je bil pa razuzdani vojvoda na ulici umorjen. In komaj je zatisnil oči, so nalepili po vsem mestu manifest, v katerem je vojvodinja-vdova razglasila, da prevzema vladarske posle v imenu svojega mladoletnega sina Roberta, pozmajšega očeta zadnje avstrijske cesarice Zite. Manifest je bil baje pripravljen že pred umorom Karla X., kar ni presenetilo ljudstva, ki je dobro vedelo, kako grdo je vojvoda prisolil svoji soprogji zaušnico in da mu je v dno duše užaljena Luisa Maria zagrozila z besedami: »Karel, to je pa že preveč!«

Na dan atentata je odšel vojvoda s svojim pobočnikom in priganjačem kakor po navadi na parmsko promenado, kjer je lovil nove žrtve. Najbolj so mu bila všeč zdrava, krepka kmečka dekleta, ki so prihajala v mesto po opravkih. Ves je bil zatopljen v občudovanje okroglih meč, ko je se naenkrat ustavila na promenadi dvorna kočija in vojvodinja je prijazno povabila svojega moža, naj prisede k nji. Karel III. je povabil zaničljivo odklonil in poučil svojega pobočnika z besedami Friedricha Velikega: »Ali veš, da je imel stari Frig prav? Žena je kakor zrezek, če hočeš, da bo mehka, jo moraš pretepsti.«

Ko se je raznesla po Parmi vest o

umoru vojvode in o srečanju zakoncev na promenadi, si je ljudstvo razlagalo odklonitev povabila Luise Marije kot poskus vojvodinje rešiti razuzdanega moža tragične smrti, čeprav mu jo je bila sama pripravila. V tem prepričanju je utrdila ljudstvo zlasti okolnost, da je najeti morilec Carra po atentatu sicer pobegnil, pa so ga pozneje aretirali in po odgođenem procesu je bogato založen z denarjem brez vsakih ovir »pobegnil« v inozemstvo. Odpotoval je v Ameriko, kjer si je ustvaril lepo eksistenco. Tako je plačal razuzdani vojvoda zaušnico z glavo. In zanimivo je, da je igral žalostno vlogo brezsrčnega junaka v tej tragediji stari oče zadnje avstrijske cesarice Zite.

Na Vražje otoke

se je vrnil

Po šestmesečnem bivanju v Franciji se vrača Benjamín Ullmo znova v kazensko kolonijo v Guyani. Pred 25 leti je bil Ullmo kot mornariški poročnik obsojen zaradi vohunstva in poslan na Vražje otoke. V 25 letih je svojo kazen prestal in ves ta čas si je prizadeval, da bi se mogel rehabilitirati in vrniti domov. V Franciji ga je vseh dolgih 25 let zvesto čakala nevesta in lani 3. junija ga je čakala v pristanišču Le Havre solznih oči na istem kraju, kjer sta se bila pred 25 leti poslovila. Ullmo se je najprej vrnil v svoje rojstno mesto Lyon, toda tudi tam mu ni ugajalo. Razočaran je bil enako, kakor v Parizu. Našel je nov svet, ki ga je na vsakem koraku odbijal. Pa tudi službe ni mogel dobiti in njegova vroča želja, da bi se poročil z zvesto nevesto, se ni izpolnila. Ko so bili porabljeni prihranki, ki jih je bil prinesel z Vražjih otokov, je kupil za zadnji denar vozni listek in se odpeljal nazaj.

Korvetni praporščak Ullmo je ukraedel pred 25 leti zaradi lepih ženskih oči nekaj načrtov, za kar je bil obsojen na 25 let prisilnega dela na Vražjih otokih. Pred leti je kazen prestal, toda kakor mnogi drugi kazenci je tudi on dobil drugo delo in ostal v Guyani prostovoljno. Toda naenkrat je zahrepenel po domovini in lani se je vrnil v Francijo. Seveda so se novinarji zanimali zanj in radi bi bili zvedeli od njega, kako je preživel četrto stoletje na Vražjih otokih. Ullmo jim je povedal, da se je bil privadil življenju na Vražjih otokih in da se mu ni zdelo pretežno. Zdaj bo poskusil ustvariti si novo eksistenco. Povedal je tudi, kaj je opazil v Evropi. Človek, ki je živel 26 let izven evrop-

ske civilizacije, je dejal, se zgrozi nad brezmejno neumnostjo človeške družbe. ki se smatra za cvet sveta.

Romantična ljubezen

Prava romantična ljubezen je doma še vedno v Španiji, tam se hodijo zaljubljeni fantje prepevat pod okna svojih izvoljenk serenade in brenkajo na strune, dokler jih kdo ne polije. V Španiji so še v navadi ugrabitve iz ljubezni, drugod bi pa že morali kmalu ženina za ušesa privleči pred oltar. V Barceloni so morali lani starši spraviti svojo 16letno hčerko v samostan, ker niso videli drugega izhoda. Dekle iz najboljših barcelonske družbe, Mercedes po imenu, se je zaljubilo v mladega Manuela Aleja. Njenim staršem pa to ni bilo po volji. Najbrž fant ni bogat, ali pa nima dobre službe. Starši so odpeljali svojo hčerko v samostan, da bi se ji tam srce ohladilo.

Toda tudi za samostanskimi zidovi se zaljubljeni lepotici ni ohladilo srce. Nekoga dne so redovnice našle prazno celico, Mercedes jo je bila popihala. V samostanu je pustila pismo, v katerem pravi, da se je preveč dolgočasila in da ji posvetno življenje bolj ugaja. Ker so pa samostanski zidovi previsoki in ker je vratar vesten mož, je bilo jasno, da dekle ni moglo pobegniti samo. Ker lepe Mercedes nikjer niso mogli najti, so aretirali Manuela Aleja, ki pa odločno zanika, da bi bil pomagal dekletu pobegniti. Starši so pa trdno prepričani, da ima Manuel svojo izvoljenko nekje dobro skrito.

Celia

— Veliko zanimanje vlada za Križevno dramo »Gospoda Glambajevci«, ki jo bo uprizarila ljubljanska drama v torek dne 22. t. m. v Meestnem gledališču v Celju. Predstava se bo pričela že ob 18. in bo trajala nad štiri ure. Neabonenti dobijo vstopnice v predprodaji v knjižarni »Dobro jutro« na Kralja Petra cesti.

— Usoden padeč. V Pobletni pri Marjagradcu je padla 18letna posestnikova hčerka Lucija Ojstrškova v torek na snegu tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo. Ponesrečenko so prepežali v celjsko bolnico.

— 14 nagrad za pokončevanje ptic roparic v znesku 3000 Din je določila celjska podružnica Slovenskega lovskega društva in bo priredila v nedeljo 20. t. m. ob 10. dopoldne v hotelu »Hubertus« zanimivo nagradno tekmovanje lovskih pastnikov, ki so se posebno izkazali pri pokončevanju ptic roparic.

— Na Ljudskem vseučilišču bo predaval v ponedeljek dne 21. t. m. ob 20. znan strokovnjak za vprašanje pomorske politike iz Ljubljane o »Jadranskem vprašanju v mednarodni politiki«. Predavanje bo priredila Jadranska straža v Celju.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

MALI OGLASI

V vsen malih oglasih velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglaš se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znakah — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglaš ne priznamo

KAVARNA STRITAR
vsak večer koncert. 5/L

POVRŠNIKE

obleke, perilo itd., dobre in cene — kupite najbolje pri

PRESKERJU,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14 4/L

ABSOLVENTA

TRGOVSKE AKADEMIE
z maturo, za uradnika sprejme takoj zavarovalnica v Ljubljani. — Oferte na upravo »Slov. Naroda« pod »Zavarovalni uradnik 414«.

KOMPLETNE SMUČI

in sanke kupite najceneje pri izdelovalcu Pfelferju, Trnovska ulica št. 25. Telefon 34-10. 415

SITUIRAN GOSPOD

inteligent, išče ljubko in zvesto prijateljico. — Dopise na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Do 23 let 413«. Po možnosti priložiti sliko, ki se pod častno diskrepcijo takoj vrne.

300 DIN NAGRADE

dobi, kdor kaj ve o fotoaparatu, pozabljenem 30. dec. v Domžalah v večernem vlaku proti Kamniku. — Kočjančič, Domžale.

KRATEK KLAVIR

črn (angleške mehanike), zelo dobro ohranjen, radi selitve takoj naprodaj. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

SPALNICE

moderne, iz orehove korenine, ter pleskane v najnovejši orehovi imitaciji in kuhinjske oprave dobite najceneje pri — Andlovic, Komenskega ulica 34 6/L

Ia ZIMSKA JABOLKA

mošanegar, bobovec, bruner itd. vedno v zalogi po konkurenčnih cenah. — Pri večjem odjemu znaten popust. — Oglejte si sadno razstavo Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg št. 3. 370

Sveže najfinejše norveško

RIBJE OLJE
iz lekarne DR. G. PICCOLIJA v Ljubljani — se priporoča ble-dim in slabotnim osebam. 65/T

OGLASUJTE

V malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglaš se plačujejo takoj; po pošti lahko v znakah — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko

Makulturni panir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«, Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

NACELSTVO AKADEMSKEGA KOLEGIJA naznanja tužno vest, da je 17. t. m. preminul njega zaslužni član, gospod

Gustav Nebenföhner

nadupravitelj v pok.

Pogreb blagopokojnega bo v soboto 19. januarja ob ½3. uri popoldne iz hiše žalosti, Tyrševa cesta 1a (palača Kreditne banke), na pokopališču k Sv. Križu.

Blagopokojnega ohranimo v trajno lepem spominu.

Ljubljana, 17. januarja 1935.

Anton Skubec

nadučitelj v pokoju,
častni občan občine Bizeljsko

v 80. letu starosti.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto 19. januarja popoldne iz hiše žalosti v Kočevju št. 145.

Ljubljana, Kočevje, Karlovac, dne 17. januarja 1935.